

Základní škola sv. Voršily v Olomouci
Aksamitova 6, 772 00 Olomouc

Filmové triky

Závěrečná práce

Autor: Noemi Bernadeta Palásková, Veronika Gramatová

Třída: IX

Vedoucí práce: Adam Rosa

Olomouc 2013

OBSAH

ÚVOD	3
KAPITOLA I – MECHANICKÉ TRIKY	4
1 Charakteristika-mechanické triky	4
2 Zadní projekce	5
3 Počítačově vytvářené obrazy	6
4 Morphing (morfing)	7
KAPITOLA II – OPTICKÉ TRIKY	8
1 Charakteristika-optické triky	8
2 Perspektivní triky	9
3 Laboratorní triky	10
KAPITOLA III-ZAKLADATELÉ FILMOVÝCH TRIKŮ	11
1 Georges Melies	
1.1 Stop trik	11
2 Václav Vorlíček	12
3 Karel Zeman	13
ZÁVĚR	14
POUŽITÁ LITERATURA	15
RESUMÉ	16

ÚVOD

Téma filmové triky jsme si vybrali, protože je dnes můžeme vidět skoro v každém filmu a toto téma nás velmi zaujalo, mnohdy si ani neuvědomíme, že se díváme na uměle vyrobené počasí, lidi, přírodu nebo věci.

Důvody, proč používáme speciální efekty, jsou ekonomické, bezpečnostní a umělecké.

Triky se používají kvůli urychlení výroby filmů, levnějšímu zpracování, a pro bezpečnost herců.

Takové scény jsou vytvářeny právě pomocí speciálních efektů.

Dokonce se pomocí speciálních efektů vylepšují i starší filmy, kde jsou některé scény znovu a lépe vytvořeny pomocí dokonalých speciálních efektů.

Existuje mnoho skupin pro dělení filmových triků: scénické, optické, kamerové, perspektivní, laboratorní, fotografické a počítačové.

KAPITOLA I – Mechanické triky

1 Charakteristika-mechanické triky

Většina těchto triků je velmi náročná a docela drahá, ale bez toho by většina filmů nikdy nevznikla.

Tyto triky můžeme nalézt např. ve filmech Piráti z Karibiku, Avatar, Spiderman, Superman, Titanik atd.

2 Zadní projekce

Zadní projekce se využívala od roku 1932 do 60. let 20. století, kdy byla nahrazena přední projekcí.

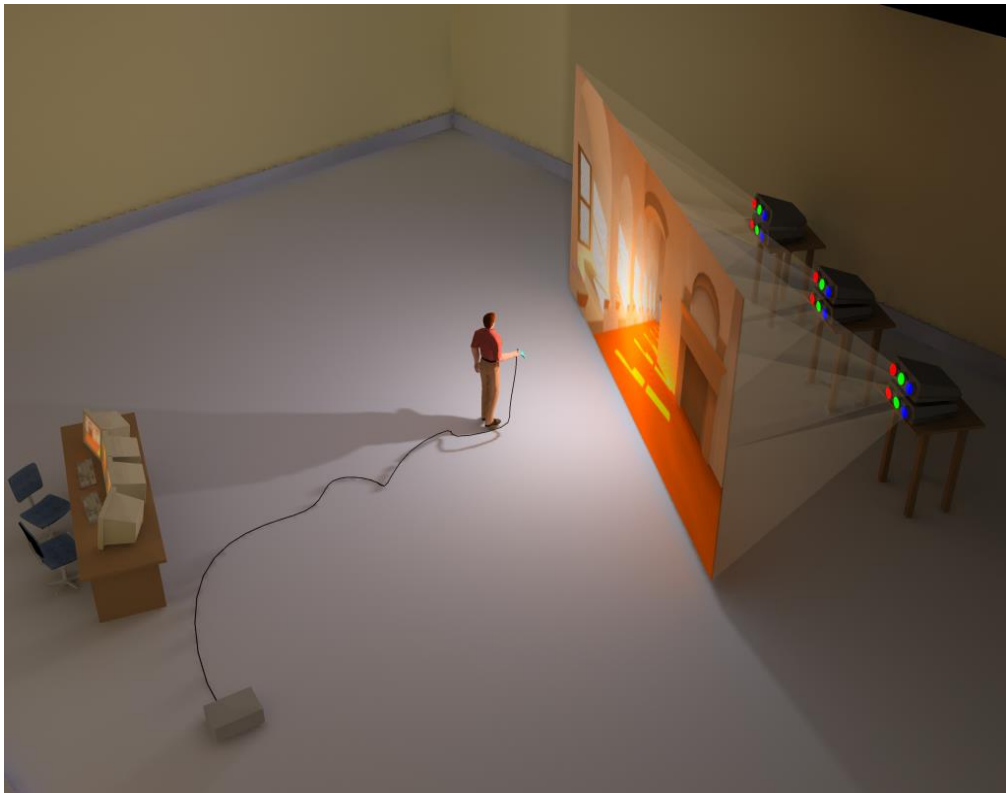
Při tomto postupu jsou herci a část dekorace umístěni před průsvitným plátnem.

Na toto plátno se zezadu promítá film.

Poprvé byla zadní projekce použita při natáčení filmu King Kong.

S nástupem barevného filmu, začala být zadní projekce nedostatečná, protože byla lehce odhalitelná, což bylo způsobeno problémy s vyrovnáváním sytosti osvětlení a sytosti a tónů barev.

Zadní projekce byla tedy nahrazena projekcí přední.

3 Počítačově vytvářené obrazy

Jde o používání 3D počítačové grafiky k vytváření speciálních efektů ve filmech.

Používá se, protože počítačově vytvořené efekty jsou mnohem snadněji kontrolované, než ty vytvořené za pomoci hmotných procesů.

Centrální roli hrála tato technika v Terminátorovi 2.

Poprvé, kdy byly postavy vytvořené za pomoci CGI použité ve scéně spolu s herci, byl film Jurský Park z roku 1993.

Další rok byly takto vytvořeny speciální efekty pro Forresta Gumpa, například k vymazání nohou Garyho Sinise, nebo digitální vložení Toma Hankse do různých archivních scén.

Toy Story z roku 1995 je první film, který byl celý vytvořený za pomoci CGI. Dnes je tato technika dominantní na poli filmových speciálních efektů. Používá se i počítačově vytvořený kompars.

3D počítačová animace kombinuje 3D modelování s naprogramovanými pohyby.

Modely jsou plně konstruovány v 3D systému.

4 Morphing (Morfing)

Morfing se používá v hraných i animovaných filmech.

Jde o techniku, při které se změní jeden obraz ve druhý.

Od devadesátých let byl nahrazen počítačovými programy, které tuto transformaci dokáží vytvořit mnohem realističtěji.

V prvních filmech byly proměny vytvářeny jednoduchým zaměněním herců či předmětů.

Digitální technika umožňuje, že jeden obličej se přemění v obličej jiný.

Tato technika byla využita například roku 1991 ve videoklipu Michaela Jacksona Black or White a ve filmech Terminator 2: Den zúčtování a Star Trek VI: Neobjevená země.

KAPITOLA II – Optické triky

1 Charakteristika-optické triky

Do této kategorie triků patří všechny triky, které využívají zákonů perspektivy, optického zobrazování a různých přídavných optických zařízení.

Některé optické trikové techniky pomáhají zlevnit a zjednodušit výrobu filmů.

1 Perspektivní triky

Tyto triky se provádí tak, že se blízko před kameru postaví ta část scény, která má vypadat větší, nebo naopak dál se od kamery postaví to, co má být menší.

Jsou-li obě části proti sobě dobře umístěné, spojí se v perspektivě obě části do jednoho obrazu .

Takto se dají zobrazit trpaslíci , obři nebo vytvořit zcela nové prostředí .

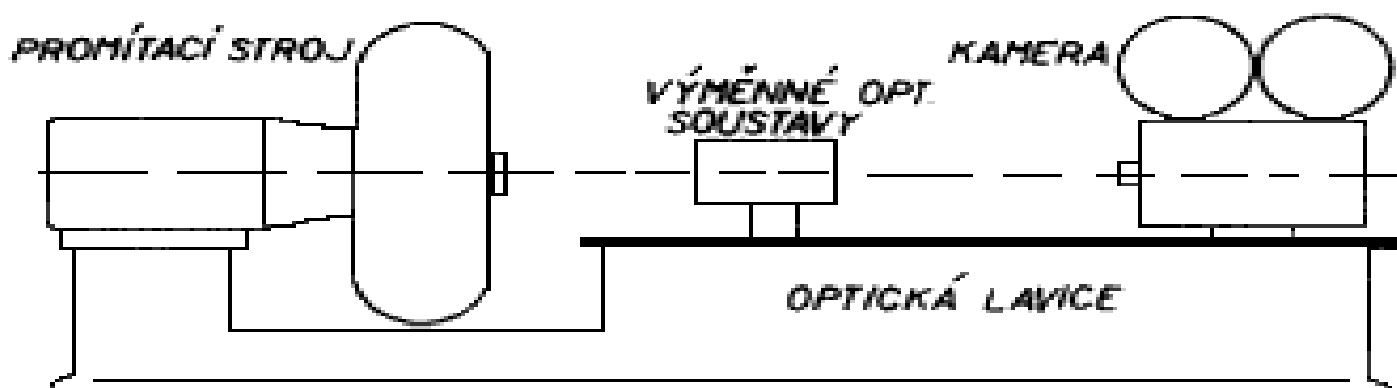
2 Laboratorní (kopírovací) triky

Základním principem těchto triků je překopírování obrazové informace z jednoho, dvou i více filmových pásů na pás výsledný s realizací požadovaných trikových úprav v přepisovaném obrazu.

Kopírovací triky se realizují na trikové kopírce s možností posuvu snímací kamery, projektorů.

Snímací kamera i projektory jsou pookénkové.

Na trikových kopírkách lze provádět tyto triky: zatmívání a roztmívání, prolínání obrazu, vysunutí a přisunutí obrazu....

Kapitola III. – zakladatelé filmových triků

1 Georges Méliès (8. prosince 1861, Paříž – 21. ledna 1938, Paříž)

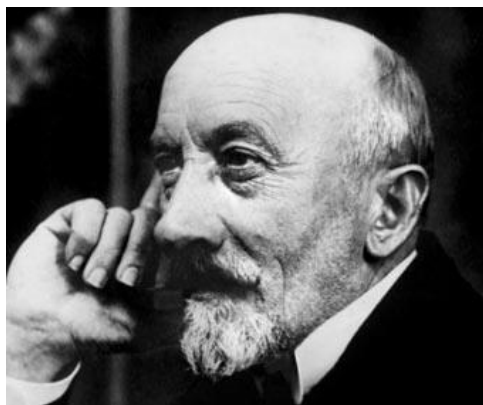
Byl francouzský filmový režisér a významný průkopník kinematografie.

Stal se světoznámým používáním nejrůznějších filmových triků.

Celou řadu z nich sám vymyslel nebo objevil, například stop trik.

Jelikož měl divadelní a kouzelnické zkušenosti, rozhodl se je využít i při natáčení filmů.

Proto jsou jeho filmy postaveny především na tricích, vytvořil např. filmy CESTA NA MĚSÍC, CESTA DO NEMOŽNA a DOBYTÍ PÓLU

1.1 Stop trik

Georges Méliès ho objevil zcela náhodou, když se mu při natáčení dění na ulici zasekla filmová kamera a film se tak v kameře zastavil.

Po chvíli se kamera opět rozjela, ale mezi tím se dění na ulici změnilo.

Změnilo se rozestavení automobilů i kolemjdoucích lidí.

Když si potom natočený film pustil, tak zjistil, že jeden vůz se přeměnil v jiný a proměnili se i kolemjdoucí lidé.

Tím vznikl stop trik, který výrazně rozšířil možnosti tehdejší kinematografie.

Díky tomuto objevu mohl například přeměnit nějakého člověka v jiného nebo někoho či něco nechat úplně zmizet ze scény.

2 Václav Vorlíček (* 3. června 1930 Praha)

Je jeden z nejúspěšnějších českých filmových režisérů a scenáristů.

V letech 1951–1956 studoval režii na FAMU.

Jeho absolventským filmem byl film Direktiva.

Následně nastoupil jako asistent režie do filmového studia Barrandov.

Později byl pomocným režisérem.

Jeho prvním samostatným filmem byl dětský barevný snímek Případ Lupínek.

Se svým uměním pomáhal vytvářet triky například ve filmu Arabela (kouzelný prsten).

3 Karel Zeman (3. listopadu 1910 v Ostroměři - 5. dubna 1989 ve Zlíně)

Absolvoval dvouletou obchodní školu a kurs reklamního kreslení a aranžování.

Později pracoval jako kreslíř a návrhář v reklamních ateliérech, několik let (1930-1936) také ve Francii a také u Tomáše Bati ve Zlíně.

V dlouhém kombinovaném snímku CESTA DO PRAVĚKU zpracoval populárně vědecké téma o vývojových obdobích Země; předlohou pro loutky pravěkých zvířat byly vědecké kresby.

Množství vyznamenání a cen, které získaly Zemanovy filmy na festivalech snad celého světa, jsou důkazem nesmírné obliby tohoto tvůrce.

Pro své jedinečné umění, jímž objevuje kouzelný svět fantazie, bývá Zeman často nazýván nástupcem nebo pokračovatelem Georgese Méliése.

Závěr

Po vypracování absolventské práce máme mnoho nových a zajímavých poznatků o filmových tricích.

Jsme rády, že jsme mohly zpracovat toto téma.

Konečně chápeme neuvěřitelné záběry filmařů, které jsme předtím považovaly za něco neskutečného, i když šlo třeba jen o pouhý střih nebo počítačový trik.

Myslíme si, že se triky budou nadále vyvíjet a zdokonalovat.

V dnešní době se bez něj neobejde skoro žádný film.

Chtěli bychom také poděkovat Adamu Rosovi za pomoc při vytváření této práce.

POUŽITÁ LITERATURA

1. <http://www.reflex.cz/clanek/kultura/39930/jak-se-vytvareji-nejlepsi-triky-podivejte-se-na-vida.html>
2. http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page
3. http://www.cojeco.cz/index.php?detail=1&id_desc=26577&title=filmov%FD%20trik&s_lang=2
4. <http://tn.nova.cz/zpravy/film/filmove-triky-od-skromnych-hricek-k-digitalnim-kouzlum.html>
5. <http://cdr.cz/clanek/evoluce-specialnich-filmovych-efektu-jak-se-tocil-avatar>
6. <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121359557-port/tema/232-filmove-triky-digitalniho-veku/>
7. <http://www.filmovetriky.wz.cz/>
8. Encyklopedie “Jak se co dělá”

RESUMÉ

This is the work about film tricks .

Georges Melies was the first man who used the film tricks.

Tricks are used to expedite production of films, cheaper processing, and security actors.

Theme “Film tricks” we chose because we were interested in how to actually make different film tricks and we think it's an interesting topic.